

Az előfizetési ára:

Évi 5 ft — kr.
 Hónapos 2 " 50 "
 Heti 1 " 25 "

Reklámok, körjegyzőknek és néptanítóknak: Évi 4 forint, félévre 2 forint.

Egyes szám ára 10 kr.

Előfizetheti és egyes lappeldányokat venni lehet a kiadóhivatalban, **TRAUB B.** és Társa, **VALENTIN Károly, BOHM M., LUZSOVICS L., WEIDINGER N.** (Domján I.) üzletében és a fődohánytüzében.

Hirdetések:

mindentkor árjegyzék szerint.
 Bélyeg-díj minden hirdetéskor 30 kr.
 Nyilvánterben egy sor 10 kr.

PÉCS

Politikai vegyes tartalmu hetilap.

Hirdetéseket elfogad:

Külföldön:
 Bareck J. és társa **Erfurtban**, Haasenstein és Vogler, Steiner A. **Hamburgban**, Daube G. L., Knebel Ignac **Frankfurtban**, Opelik A., Schalek Henrik, Mosse Rudolf **Bécs**.
Magyarországon:
 Neuberger és Braun, Goldberger A. V., Lang Lipót, Schwarz Gyula, Somogyi F. „Első magyar nemzetközi irodai”-ja **Budapesten**.

Kiadóhivatalunk és Janovszky H. király-utczáun levő hirdetések felvételi irodája **Pecsett.**

Kéziratok

a szerkesztőségbe, Nepomuk-utca 29. sz. küldendők.

Megjelenik minden szombaton.

Szerkesztőség: Nepomuk-utca 29. sz.

Kiadóhivatal: Nepomuk-utca 10. sz. a posta mellett.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Politikai szemle.

Tisza Kálmának a külügyekben hozzá intézett interpellációkra adott válasza aligha volt valakire oly alaposan cáfoló hatással, mint Károlyi Sándor grófra. A nemes gróf ugyanis vasárnap mult egy hite tartotta Kapuváron beszámolóját, melyben teljesen elitéli az ország jelenlegi állapotát és a kormány működését. Az ellenzéki hírlapok nagyra voltak e beszámolóval, tele tudóval hirdette, hogy ime: egy pártönkivüli, nagyevű és nagy-hetségű képviselő nekik ad igazat. Hogy nekik ad igazat, készséggel beismerjük; de azon körülmény, hogy a gróf beszéde teljesen Apponyi Albert gróf jászberényi beszámolója körében mozog s minden egyes alkalommal a mérsékelt ellenzék működéséről beszél, ennek pártfogását kéri választóitól „továbbra is” s e párt győzelmét kívánatosnak nyilvánítja, nem hagy kétséget az iránt, hogy Károlyi Sándor gróftól mi sincs távolabb, mint a pártönkivülség.

A beszámolója áttérve, a gróf többek közt a legújabb keleti eseményekről szólva, vádolta külügyi hivatalunkat, hogy elhagyva az érdekeinknek megfelelő politikát, mely a Balkán félszigeten az orosz befolyás lehető megakadályozásában és a Balkán-félszigeti államok önállóságának alkalmazásában áll, — oly új programot követ, „mely magában tartalmazza a monarchia nagymérvű süllyedésének csírát és mely inkább ellenség tanácsához hasonlít, mely vesztünket kívánja és hinni nem engedi, hogy ez a saját magunk érdekeit képviselő külügyi hivatalunk műve.” Ez új program, mint a gróf mondja, nem egyéb, mint: osztozkodás az országgal. — Hogy ez nem áll, a miniszterelnök válaszából az egész művelt világ örömmel vette tudomásul. Monarchiánk a berlini szerződés alapján áll, eszében sincs a Balkán-félszigeten hódítani s így az oroszral osztozkodni, de törekszik a Balkán államok önállóságát előmozdítani s megakadályozni, hogy ezekre ott bármely állam protektorátust, állandó befolyást gyakorolhasson. Vagyis: épen az ellenkezője áll annak, mit a gróf külügyi politikánk irányáról hallgatóival sejtetett és elbitetni akart. Minthogy pedig a miniszterelnök által vázolt politika teljesen megfelel a magyar érdekeknek, mindenki megítélheti, mily értéke van a gróf következő, a magyar miniszterelnököt és kormányt érintő vádjának: „Úgy látszik, Magyarországának nincs védője, nincs szószólója, ki saját egymen sulyát latba vetné akkor, mikor Magyarország érdekeinek megvédéséről van szó. Ily egynépszerű tizenegy év óta nem léteznek többé. Tisza miniszterelnök ehhez sem ért; akár ha külügyi politikánk vezetésére tekintünk, akár ha szemlére vesszük azon hangulatot, mely Ausztriában ellenünk mindinkább fokozódott, akkor azon meggyőződésre kell jönnünk, hogy dacára annak, hogy a monarchia sulypontja mindinkább Ma-

gyarország felé nehezedett, a magyar politika követel ményeit kormányfőnknek érvényesíteni képtelenek.” — Mert az csak józan észrel nem tehető fel, hogy az osztrák-magyar monarchia politikája pusztá véletlenből vezetették úgy, hogy az Magyarország érdekeinek mindenben megfelel? s azt talán még a nemes gróf sem hiszi, hogy az osztrákok azért viseltetnek ellenünk oly legkevésbé barátságos érzelmekkel, mert a kormány a kiegyezési megállapodásokban az osztrák érdekeknek akart volna kedvezni? Valóban, aki ily nyilatkozatokat enged meg magának, az lehet mindenféle párti, csak pártönkivüli nem! Károlyi Sándor gróf határozottan a mérsékelt ellenzék pártvivének vallotta magát és mint ilyen, nem csak hogy nem akarhat, de tán nem is képes a kormány iránt elfogulatlan lenni, mert ehhez az kellene, hogy az illető felülemelkedjék megállapodásokban, mit hogy a nemes gróf Kapuváron megtett volna, még legjobb barátai sem foghatják rá. Annál teljesebb a cáfolat, mely őt így érte.

Lehet különben, hogy a gróf felfogása külügyi politikánk irányára nézve alappában megváltozott a miniszterelnök említett válasza következtében. Hogy e válasznak világtörténelmi fontossága volt, nem mi mondjuk, hanem az európai sajtó és a magyar nemzet önzertetének nem kis mértékben való emelésére szolgálhat ama körülmény, hogy a magyar parlamentben, a magyar kormányelnöktől mondatott ki azon szó, mely a legutóbbi keleti események által teljesen megzavart európai közvélemény elgondolhatására az első tájékoztatást megadta és egyuttal monarchiánk nemzetközi állását is nagyjában körvonalazta és pedig: közmegelegedésre, ugy bent a hazában, mint Ausztriában, és — a pánszlávokat leszámítva — egész Európában. Hogy ezek, t. i. a pánszlávok meg legyenek valaha elégedve a mi politikánkkal, e vérmes reményről egyszer s mindenkorra le kell mondanunk.

A bolgár ügyek még mindig a vajudás állapotában vannak. Kaulbars tábornok, az orosz ügyvivő, miután a regensséget vívő kormányval nem boldogul, egyenest a néphez fordul és az országban körutat téve, igyekszik őket megnyerni Oroszországgal kívánalmainak, hogy a lázadó tisztek ne büntetessenek s a választások elhalasztassanak. A nép azonban hidegen fogadja és azt mondja neki, hogy szereti ugyan a cárt és Oroszországot, de bizik a regensségre és fenntartja Bulgária függetlenségét. Kaulbars tábornok körútja ellen, mi a bolgár nép egyenes befolyasolása, hír szerint monarchiánk diplomaciai lépéseket tett.

Két új városi intézmény.

r. A városi tűzörség rendezése és egy városi zálogház létesítése küszöbön áll, mert az előkészületek megtéttvén, mindkét ügy

a legközelebbi közgyűlés tárgysorozatába felvételre és kétségtelen, hogy sikeres megvalósítást is nyerend. Örömmel és teljes elismeréssel regisztráljuk e hírt, mert mindkét intézmény rég érzett hiányt pótol; mindkettő a közérdeknek van szentelve, alapjukban nemes mindkettő.

Sajátságos viszonyaink között s az adminisztráció roppant költségei mellett keveset áldozhatunk nevezetesebb közhazsnu instituciókra; de újabbán e téren élénk érdeklődés mutatkozik és dícsérettel szolgál a kezdeményező tanácsnak, midőn a budgetből elég sajnosan — és hisszük csak rövid időre — kiharadt színházi és zenegyűleti subventiót a közönség külön megterhelése nélkül a városi üzemeltetés átalakítására fordítani indítványozza, másrészt a közgyűlés abbéli óhajának, hogy városi zálogház létesítsék, siet megfélelni.

Érdekes mindkét intézmény tervezete és sietünk is azt olvasóinkkal főbb vonásaiban megismertetni.

A tűzörség közvetlen a rendőrséggel hozatik szoros kapcsolatba s az egész intézmény a rendőrkapitány hatáskörébe helyeztetik. Élén maga a rendőrkapitány állandó s a fejelemlyi hatóságot is képezi. Parancsnoka a tűzörségnek az egyik alkapitány lesz, ki köteles a tűzoltói parancsnoki képességet vizsgálat Budapesten megszerezni; ő a felügyelője a tűzörségnek s intézi az oltást. E működéséért évi 300 forint tiszteletdíjban részesül. A tűzörség két tűzörmesterből, egy gépészből, három állandó tűzörből, két torony-örből, három éjjeli örből és 24 napi-díjas önkényes tűzoltóból áll, kik működésükért tíz esetű külön jutalomban részesülnek. A költség a tűzoltó-szerek rendben tartásával és a ruházattal együtt 4000 forintban véteztet fel, mely összeg a jövő évi költségvetés „rendkívül kiadások” című felvett összegéből kerülend ki, annélkül, hogy szükség lenne akár a városi pótdótot emelni, akár indirect adómet behozni.

Azt hisszük, egyelőre elég e takarékoskossággal megszorítás; de csakhamar az alappában jól szerzett tűzörség is a szükséghez képest fejleszteni, szaporíttatni fog. A szolgálati szabályzat készítése, a pontos betanítás és a tűzrendőri ellenőrzés szigorú gyakorlása bizonynyára nem maradnak el s az eddig divott mulasztásoknak s botránnyos hanyagságoknak vége szakad.

A másik intézmény: egy városi zálogház létesítése nem kevésbé fontos s irányá-

nál fogva humanisticus; mert hasznát valóban a szegények veendő igénybe; mindenki megelegedéssel vendik arról tudomást. Helyes és nagyon is méltánylandó elv az, hogy az intézet nem haszonlesésből és a város közjöveldelmeinek gyarapítására alapíttassék, hanem a tisztá jöveldelme befektetett tőke öt százaléknak levonása után a szegények javára s nevezetesen a felállítandó szegényházak belső berendezésére fordíttassék. Ezzel, bár az uszora elnyomtatása s a szűkölködők gyámolítása szintén jogosulttá teszük az új intézetet, elnémul az a vád is, mintha a város az ipar megszorítására és saját hasznáinak üzleti előmozdítására vállalkoznék.

A zálogházakban régebben 60, újabbán ékszerék után 24, egyéb ingóságok után 36 százalékat véteztet. A kamatláb meghatározása a törvényhatóságok illetvén meg, a legutóbbi közgyűlésen a kamat 24 és 15 százalékra szállíttatott le — de bár e kamat az itteni forgalom kisszertiségehez s a kezelési költség nagyságához képest nem épen szembetűnően magas, mégis elég nagy, hogy terhét a szegény osztály érezze s így a városi zálogház alapítása iránti szándékot a földmívelési-, ipar- és kereskedelmi miniszter a kamatlábat helybenhagyó határozatában helyesléssel vette tudomásul s ki is fejezte a mielőbbi létesítés iránti várakozását.

Hogy az új kamatláb egy magán intézetnek nem hozza meg a várt nagyobb hasznót, igazolja az, hogy az első pécsi forgalmi zálogintézet bejelentette a liquidációt. Nem rossz gondolat tehát ez intézetnek megváltása s ezzel a kezdet nehézségein túlesve az új intézmény biztos alapot nyerend. A kamatláb ékszerékben 12, egyéb ingóságoknál 18 százaléknál állapíttatott meg, mint ez az állami s más városok zálogintézeteiben szokásos; a kamat különbözet tehát elég szembe ötlő s ha hozzá vesszük a rendes hatósági ellenőrzést és tisztább kezelést, az általános okszertiségen kívül az előnyök eléggé igazolják az intézmény szükségességét. De a forgalom nagyobbodása esetére a kamatok le is fognak szállíttatni.

Midőn még megemlítjük, hogy az intézet alapítókéjének maximuma ötvenezer forintban állapíttatott meg s a kezelési szabályzata a bajai városi zálogház szabályzata nyomán készült — felhívjuk a városi bizottság érdeklődését mindkét tervezetre, hogy az ige mihamarabb testté váljék.

A „PÉCS” TÁRCAJA.

Bucsu Pécsről.

Az ég megáldjon, és Meesek virága,
 A hajdankorban a hon védje te.
 Isten veled: elsőt a nagy világba
 Levélként a sors ádáz szele.

Utólszor látom e nyugalmas békét,
 Melyet csak szorgalom zája zavar,
 Való tehát: csak így találja végét
 Minden szerencse és bűv csakhamar.

Te szültél és neveltél engemet, te
 Nyujtád a gyermek évek éveit,
 Emitt virult szűm első, szűz szerelme,
 Először itt kelt lelke dalra, itt.

De bánatomnak is te lől forrása,
 Itt nyugszik az a kedves, kis halott,
 Vérmes reményeimnek itten ása
 Sötét sirt a rideg való legott.

S most távozem tetőled, drága hely te,
 Itt hagylak, ó barátim, bennetek,
 A vándor megy, de itt időzik lelke,
 S bucsú-sóhajjal ily szokat rebegek.

Pécs, 1886. okt. 7.

Stein Lajos.

A tenger mellett.

— A „Pécs” eredeti tárcája —

Éj van. A tengerre és szárazföldre a déli ég sötétkék boltzata borul.
 Lombán halad csillagtársai között a telt arcú hold, mint egy pástor, ki egyetemes nyája fölött tart szemlét.

A nyugati rész alján fekete felhőfarkaok veszik üldözbe az ég fehér bárnykait: de csakhamar eltűnnek a magas hegyek túra eső oldalán.

A tramontana, e könnyű szellő belékapaszkodik a platánok és olajfák ágába és a délszak virágainak illatos árját viszi előben.

A leget süketítő, egyforma zaj tölti be, mely minden mas zajnak enged.

Kicsiny erkélyen, egyedül, gondolatokba merülve ül egy férfi.

Alakja megtört, orcáit szenvedések haloványítják meg, szemében kóros tűz ég.

Az erkélyről üveg ajtó nyit egy lakályos szobába, melyet gyertya lángja világít meg.

Kényelmes nyugágyon középkorú nő fekszik, éjszina haja fehér vankósán terül el és alszik csendesen.

A halvány férfi időnkint betekint a nyugovóra, sóhajt, elfordítja fejét és szemei újból a végtelenségbe merülnek.

Aztán, mint kit saját gondolatai ferasztanak, egyenkint kezdi olvasni a hajókat, melyek a közel tengerszélén mint óriás fehér halak mozognak, ki-mért lassúsággal.

Végre a tengeren mereng.

Sima tükörként nyugszik az, csak néha-közben lebben el fölötté az éji szellő, finom ledrokat rajzolja fölcsínén.

A part közelében nimpheák uszálnak s a görcei meduzákból barna sávok húzódnak szerte.

Apró lény tömcs tünik fel a mélyből, kering s elenyészik, más tüneménynek nyitva helyet.

Számlálhatatlan élet forral a tenger, népek és hullámok; a természet szövetségese: a halál üdvösséges harmoniában tartja az egészet.

— Halmi, halmi! a beteg felsőhajt, feje alá hanyatlík sovány karjaira, látása elhomályosul és az álommal küzd.

De a lelke azért éber és a gondolatok gyors szárnyaira kapnak agyában.

Megelevenedik előtte a mult, alakot ölt a jelen.

Szemei, bár csukvák, sokat látnak, de csak egyet tud, azt, hogy nagyon boldogtalan!

— Nem szeretem — susogja — nem! s aztán összerenzen, szemhéjai bágyadtan nyílnak föl, de csak egy percre, csak addig, míg a szobában alvó nő arcát érintik s aztán ujra lezáródnak azok s ő félig éberben, félig álmadozva tovább fűzi gondolatait.

— Ittas voltam, . . . elhagytak érkeim, nem tudtam mit teszek

Átkozom a percet, mely szemeimre veté a homályt, melyben elhagytam őt.

Helén és én: két lélek, telve költészettel, az érzések imádandó egységével, Istentől egymásnak teremtve s még is különválva egymástól.

Itt benn van, alszik a deamon! . . . Körülhalózott, bízeltet megnyert.

De hamar elszlott a mámor, szegény szívem visszavágyódott társához. Hasztalan! Kezem köve van. — Helén, Helén!

— Aladár! — — lágyan, miként szellem-hangot hallá a szenvedő e nevet.

Megmozdult és vállán puha kéz érintését érzé. Fölnyitá szemét.

Oly ifjan, oly szépen mint régen, állt oldalánál első kedvese: Helén.

Arany hajhullámai vállait verdesék, ragyogó kék szemében szerelem és szenvedés váltakoztak.

Halkabban mormogott a tenger, a hold elbujt, hogy ne zavarja a szerelmek magányát.

— Itt vagy tehát, eljöttél? — sugá a beteg ifju, karjával átfonva a légszerű kedves alakot.

Hallottad sóhajaimat, megértted szenvedésem, hiszed-e, hogy szeretlek.

— Hiszem! — válaszolá halkan a lány s szemében könyek gyűltek.

— Ne sirj! — kéré a férfi — mosolyogj, könyeid fájnak nekem.

Oh mondd, ugy-e boldog vagy, nem szenvedsz miattam?

— Ah igen!

— Igen. Miért is kérdem? A virágnak elvették gyökét . . . Nem volt örömed nélkülem, ugy-e nem?

— Nem, nem!

— De most itt maradsz, végre enyém vagy. A sors csak tréfált velünk, álom volt az egész.

Helén, egyedül téged szeretlek, te léssz nőm mindhalálig!

— Csak aztán!

— Oh tudom, tudom! a földi szenny elenyészik, de a lélek él, ott tullan majd találkoznunk!

— Az én reményem ez!

Halk sóhajtsába vezett el az utolsó hang.

Az ég keleti oldalát a kelő nap sokfényű sugarai pirosítják be, tőlük futásnak erednek a szürkület arnyai.

A Herbert-Christen-ügy.

A városi képviselő-testület számos tagja pártkülönbség nélkül egy indítványt nyújtott be a közgyűléshez, mely azt hivatkozta, hogy az indítvány közlekedésével egyhangulag elfogadhatni; mert a jelen állapot immár elviselhetetlenné vált; ki kell mutatnunk egyrészt, hogy a jog és törvényes igazság elleni merénylet tünni nem tartozunk s rajtuk nem veszi erőt a megfélemlítés, másrészt védelmünk alá kell venni a polgári szabadságot, mert az a hajszá, mely most Herbert János sértetlen becsülete, sőt élete ellen indított, oly merénylet, sőt büntény, mit szabad országalkotmányunk védpaizsa alatt kártható szó nélkül hagyni nem lehet, ha csak gyáva módon meghunyászkodni nem akarunk. Ma már ez ügy — eltekintve keletkezéséről — közügy s valóban ideje, hogy azt a városi bizottság összes következményeiben magáévá tegye!

Az indítvány szó szerint ez: „Köztudomású azon felháborító eset, a mely miatt Herbert János városi első aljegyző ur tartalékos tiszti rangjától megfosztott. Mivel pedig nevezett aljegyző ur akkor, a midőn az inkriminált nyilatkozatot tette, katonai szolgálatban nem állott s miután az 1868-ik évi 40-ik törvények 54-ik §-a szerint a „tettleg szolgálatban nem álló tartalékosok és honvédek tisztjei és a legénység minden polgári viszonyaira nézve, ugy szintén büntetői és rendőri ügyekben polgári törvények és hatóságok alatt állanak” s így a nevezett aljegyző úr akkor, a midőn a katonai eljárást kifogásolta s annak magat alá nem vetette, csak is törvény által rendelt köteletségének tett eleget; s továbbá, miután az általa tett nyilatkozat érdemét minden hazafiasan gondolkozó egyének osztania kell, a mi által ő nem sérthette meg az alkotmány és törvény alapján létező hadseregben a tiszt állás becsületét, a minnek alkotmányos felgőgés szerint a polgári becsülettel amugy is azonosnak kell lennie; s végül miután az ezen felette sajnos esetben tapasztalt törvényellenes eljárás szemben az általános védkötelezettséggel s azon körülmény-nyel, hogy nemzetünk művelt s a haza támaszát hivatott ifjúságának nagyobb része a tartalékos tiszti fokozatot elnyerhetvén, politikai tekintetben addig, míg tartalékos viszonya meg nem szűnik, ha csak elég bátorsága nincs a jelen esetben tapasztalt kellemetlenség s veszély egész láncolatát önére vetni, méltán a legnagyobb aggodalomra ad okot; tehát ezen törvényellenes s a szabad szó és vélemény korlátozására alkalmas eljárást alkotmányos országban megtiltani nem lehet, ennél fogva, habár a haza védelmére hivatott, alkotmányunk alapján álló véderőt becsüljük s az ellen izgatni bűn előttünk is, mégis elengedhetetlen hazafias köteletségünk tartjuk a tekintetes közgyűlés elé azon indítványt tenni, miszerint:

Méltóztatnék a tartalékos tiszti rangjától törvényellenes módon megfosztott, a város közönség tiszti szolgálatában áll s arra minden tekintetben érdemes Herbert János úr ügyét magáévá tenni s a n. m. kir. kormányhoz feliratot intézni a végett, hogy a hazafias közvélemény megnyugtatása miatt Herbert János úrnak személyében a megsértett törvénynek és igazságnak teljes elégtelét szolgáltatassék s törvényhozás útján intézkedés tétessék az irányban, nehogy ily sajnos eset ismét előfordulhasson.”

Piros bogycok, fehér és rózsaszín virágok vidáman csillognak a reggeli fényben, a vidék dalmokai pedig rázendítik a természetet dicsőítő himnusz.
Megerősödjön a hegyek mellől a tramontana s megrázza a fák gyöngye ágait, ellátogat a tengerre is, könnyű zajlásba indítva vizét.
A kis szobában is kialakult már a láng és a főkuszó borostyán bekandikál a nyitott ablakon.
Az erkélyen aggódó arccal áll a lázas beteg mellett annak hitvese.
— Aladár édes, ébredj!
— Az fölnyitja szemét s körültekint.
Előtte a tenger, azon hullám hullámra emelkedik sirhalom gyanánt.
Megrázkodik, pillái lecsukódnak, mintha álma folytatását óhajtaná.
— Mélyen aludtál — rebegi a nő — mond, álmodtál? szólj, lelked merre kalandozott?
— Oly szép volt álom! susogtán lázasan a beteg.
Végre szétválni láttam a szakadtán homályt s az ég magasán megjelent a sugar. E sugar geniusom s oda vont a csillagok köréhez.
Ah vezess be, a légtől oly hűvös és a szívem mint egy darab jég fekszik bennem.
Ne bíztass, tudom, ez álom után volt utolsó ébredésem.
Sejtelve valósult.

Borkereskedők egylete.

Az egyleti élet néhány év óta ugyancsak pang. E tespedés érezhető ugy az anyagi, mint a szellemi érdekek terén; az egykori lelkesedéssel alapított egyletek, legyenek azok a közmívelődés előmozdításának céljából, vagy valamely anyagi érdek szemmel tartásával alapítva, ma már nehéz küzdelemmel tarthatják fenn magukat, az érdeklődés fagypontra száll le s az éber közszellem üde társaulata helyett hideg, nehéz köd terül el mindenfelé. Uj egyletek alapításáról, nevezetesebb társadalmi intézményeknek köztevékenység útján való létesítéséről épen ségesen alig lehet szó; mennyi erőlködés szükséges még a hazafiaság zászlajával is előre törni, eléggé bizonyítja a dunántúli közmívelődési egylet ügye.

Ily viszonyok között nem szabad szó nélkül hagyni az e téren mutatkozó legkézből jelenséget sem s legyen bármely szűk körű, sőt különleges érdekek megvédésére is alapítva az új egylet — üdvözlünk kell, mint a társulás szükségességének egyik tanúságát. A sajtó útján való ismertetés köteletségünk már azért is, mert az ily anyagi érdekek fejlesztését célzó egyleteket a leggyakrabban kicsinyül gúnynyal szokták fogadni, azt tartván, hogy azok titkos magán-érdekek biztosítására, a kereskedelem szabadságának korlátozására alapítottak.

Ily színben tűnhetnek fel az újonnan alakult pécsi borkereskedők egylete is. Pedig ez ifjú társulat megérdemli a nyilvánosság figyelmét, mert célja valóban közérdekű, sőt Pécsért, a mindinkább felvirágzó borkereskedés jelentőségteljes piacán, kiválóan szükséges is. A borkereskedés előmozdítása és a borkereskedők érdekeinek védelmére tette ki célul az egylet. Midőn tehát a konkurrensok egyesültek, a magánérdekek felé emelkedett a közöl; borkereskedésünk emelése, de egyszerűen a partiális üzleti érdekek helyett arra törekednek, hogy lehetlenné tétessék minden oly esemény, mely ellenkezik a tisztességgel és a közönség igényeivel. Egy részt oda irányul az egylet törekvése, hogy a pécsi borpac jelentőségében növekedjék, másrészt, hogy közgazdaságunk e fontos ága részére a jogosult előnyöket kinyerje; de a borkereskedés üzleti elvei és usancejainak tisztázására is figyelmet fordít, hogy így a soliditást állandósítsa. Látjuk ebből, hogy célja országos érdek is, mert hazánk borkereskedésének általános fejlesztéséhez kíván hozzájárulni, de egyszerűen jelentőségteljes mozzanat városunk anyagi érdekeinek terén is, mert már magában a technikai téren szerzett újabb tapasztalatok érvényesítése, a nevezetesebb találmányok alkalmazása, a bortermeles, kereskedés és pincekezelés terén felmerülő reformok behozatala élénk érdeklődést támaszthatnak.

Az is közérdekű: mily állapoton foglal el az új egylet a gyártott borkorról betervezett törvényjavaslat ügyében, mert fontos kérdés a magyar borkereskedés jelen felvirágzásánál: forg-e fent fontos gyakorlati szükség — midőn hazánkban szőlőművelés hozzájárulása nélkül mesterséges bor alig létezik s a viszonyoknál fogva jóval előmozdított meg sem honosítható — a mesterséges török készítését és forgalomban hozatalát tiltani? és a borok jelzését szigorúan korlátozni? Semmi kétség, hogy a pécsi bortermelek egylete a törvényjavaslatot nem helyesli, sőt ez ellen állást foglal el, mert az érintett törvényjavaslatnak nem az a törekvése, hogy a fogyasztót megvédelmezze a borhamisítás ellen, hanem — téves felgőgésből — a természetes borok értékesítését találja veszélyeztetettnek; pedig ez nem áll, mert az értékesítésnek útjában a termelők gondatlan kezelése: a szőlőművelés okosított vezetése áll. Nem célunk ezuttal bővebben fejtegetni a törvényjavaslatunk a borkereskedést nagyon is korlátozó s egy államban sem létező gátló intézkedéseit — hiszen lesz alkalmunk az egylet ez irányban feltevesztését közölni — csak jeleztük, hogy már ezen egy kérdés is elég fontos, hogy borkereskedők érdekek megvédése tekintetéből egyesüljenek megakadályozandó azt, mi boraink hírnevének épen nem használ, sőt boraink kelendőségét és ki vitelét gátolja. Ez pedig a termelő érdeke is.

De mint a borkereskedés terén felmerült vitás és peres kérdések megoldására hivatott közeg is figyelmet érdemel az egylet. Szívesen üdvözljük tehát a köztevékenység terén s mert működése a nyilvánosság, lapunk az egyletnek, kozhasznu törekvéseinek ismertetésére, mindig rendelkezésre áll.

Rövid vonásokban körvonalozván az egylet célját, óhajtuk, hogy annak megvalósításához a vidék, vagyis a megyei borkereskedők is csatlakozásuk által hozzájáruljanak.

Református püspöki látogatás

Szász Károly református püspök szombaton d. u. 10 órák érkezett Szilády Aron kíséretében városunkba, a pécsi református leányegyház látogatására. Fogadtatása igen szíves volt. Ott voltak: a tolnai ref. egyházkerület esperese: Csekegy István, a pécsi reformátusok gondnoka: Galamb Gyula, a város részéről: Aidingert János polgármester és Lechner Gyula rendőrkapitány, továbbá nagy számu intelligencia, köztük Szikszay törvényszéki belyettes elnök, Nádossy Kálmán, Bus Lajos pécsviradi és Jeskó pécsi protestáns lelkész, Zavaros Peter tanácsnok, Salamon és Halász tanfelügyelők, Rásky járásbíró, Ciglányi Béla vizsgálgó bíró, Kiss József ügyvéd, Irinyi és Szemák realiskolai tanárok, Verbőczy István, Vízkelety Imre s még igen sokan, összesen mintegy 200-an. Csekegy, Galamb és Aidingert üdvözlően a főpapot, ez válaszként s miután neki többen bemutatattak, a menet megindult. Szász Károly Galamb Gyula gondnok vendége volt, hol másnap reggel a pécsi evangélikus egyház presbyteriuma s az egyház több híve tisztelettel.

Vasárnap d. e. 10 óra után a püspök kíséretével az evangélikus templomba ment, hogy ott szónokoljon s hol ez alkalomra a csinos templomot vallás-különbség nélkül díszes közönség töltötte meg. Hogy e szónoklat nemcsak beirtatalmára, hanem külső formájára nézve is remek volt, felesleges mondanunk. A beszéd tulajdonképen szellemes párhuzam volt a szónok és Pál apostol, illetőleg ennek működése között, ki szintén, mint ő, az Isten igéjét hirdette a keresztény és pogány népeknek Korinthusban, Athénben és Romában. Csak hogy míg Pál apostol ez útjában bűnbé

merült, fényűző, pogány népre, zsarnokokra és üldöztetésre talált, addig ő környájában és különösen Pécsért iparkodó, testben és lélekben gyarapodó, vallásos s öt kitüntető népre talált, kik egy búcs és igazságos fejedelem alatt békésen élnek egymással. Mesteri fordulattal tért itt át a jeles szónok a különböző vallás felekezeteire, mint a melyeknek Pécshez hasonlóan ő is találkoztott s szíve meggyőző erejével hirdette a Megváltó szavaira hivatkozva, hogy vallásunkhoz állhatatosan kell ugyan ragaszkodnunk, de azért a többi vallásfelekezeteket is tiszteletben kell tartanunk s őket szeretnünk s hogy e szeretetbe az izraelitákat is bele kell foglalnunk. Szónoklatának legmeggyőzőbb és lefelragadóbb része az volt melyben azt bizonyította, hogy nem egyedül a vallás külsőségeinek megtartása, hanem a Megváltó tanait és példáját követő élet vezetik az embert keresztényenyé. A szép beszéd a jelenlétokra nagy hatást tett. A jelenlét izraelitáknak azonban az a fentebb aláhuzott „is” szócska nagyon zokna esett, meglehetősen igaztalanul, mert azt a beszéd tovább-fizetéséről okvetetlen alkalmazni kellett.

Az isteni tisztelet után a püspök b szélt jelenlévő református híveivel, azután pedig Szilády Aronnal meglátogatta Dulánsky Nándor megyés püspököt, a főispánt, aispánt és a polgármestert. Délután 1 órákor a „Vadember” szállóban fényes lakoma volt. melyen a megyei központ és a város hatóságainak összes fejei és a város intelligenciájának színe-jára képviselve volt, ugy szintén a honvédség is, kiknek tisztikarából 6 tag — Benedek százados vezetésével a lakomán megjelenő püspökkel. Az első felkötőztöt Szász Károly mondta O felségére a királyra. O felségére a királyra, a trónörökös párra és az egész királyi családra, mit a lakomán résztvevők állva hallgattak végig. Ezután Perce Miklós főispán állt föl, felkötözte Szász Károlyt. Utalva a hazánkba külföldről behurcolt felekezeti gyűlöletre, orroml említt meg, hogy e gyűlölködés ma már — Istennek hála — megszűnt és általános elterjedt meggyőződés szerint az, ki az ily felekezeti gyűlölködést szítja és terjeszti, se nem művelt, se nem becsületes ember s a hazának ellensége. Mint a nemes emberszeretet apostolát elítelte Szász Károlyt, ki eddig is élte minden szakában oly híven teljesítette kötelességét és mint buzgó főpap a többiek előtt követendő példaként áll. Mondták még köszöntőket: Galamb Gyula, Nádossy Kálmán és Mészáros Nándor tankerületi főigazgató Szász Károlyra, mire ismét a főpap szöött, megköszönve a megyének, a városnak, az evangélikusoknak és a nagy közönségnek az irányában tanúsított megtiszteltetést. Szavait a főispán, aispán és polgármester elítésével vegzte, Isten áldását kérve egész Baranyavarmegye értelmis, iparkodó lakosaira. Majd Galamb Gyula Szilády Aront, továbbá Nádossy Kálmánt, ki a reformátusok valaki ügyének mindig szíves előmozdítója volt, Förster Béla pedig a honvédséget elítelve, mi kitoró és tüntető helyesléssel fogadtatott, a bankett véget ért.

A délután folyamán megyés püspök ő exaltája viszonzta a látogatást Szász Károlyval, ki az epítő székesegyházat megtekintve, az esti vouttal elhagyta városunkat, hogy egy honnap tovább tartó körútra fardalmait, mely alkalmal 64 anyá és 12 leányegyházat látogatott meg, Budapesten pihenje ki.

Hírek.

Ö Felsége neve napját városunk f. hó 4-ikén a szokásos kegyelettel ünnepelte. A középületek fel voltak lobogozva A lyceumi templomban d. e. 9 órák kezdésig volt, melyen a megyés püspök pontificált. A misén a megyei és városi hatóság fejei, a királyi hivatalok főnökei és közéletünk kitünőségei vettek részt, közülök többen díszmagyarban, mit elismerőleg említtük fel, óhajtanánk tartva, ha ily alkalmakor mentől nagyobb dísz fejtetik ki. A tanintézetekben is megünnepelettek e névnap és pedig a realiskolában a szokottal nagyobb fényvel. Ez alkalommal reggeli 7 1/2 órák a ferenciek zúfolásig telt templomban A herbach László ferenc-rendű áldozar és okleveles hittanár fényes segédlettel mondotta a szt. misét, malatt a főrealskolai növendékek újonnan szervezett ének és zenekara tanárnak Wachauer Károlynak vezetésével alatt ugyancsak ennek e célra szerzett miséjét meglegő praecisoval és a jelen volt hívek lelki épülésére adta elő. — Gratulálunk az e téren is nemeseen törekvő tanintézetnek és különösen annak buzgó igazgatójának, kiknek figyelmé nem csak a tudományokra, hanem mindenre a mi szép és jó, kiterjed.

A megyés püspök: Dulánsky Nándor öccsétája kedden reggel indult el székvárosából bérma-utjára Tolnavarmegyébe.

Hymen. Strelitzky Antal bajai aljárásbíró 12-ikén vezeti oltárhoz a város-templomban Visy Pepsa kisasszonyt. — Gianone Virgil banaytisz 12-ikén tartja menyegzőjét Verner Mariska kisasszonnyal Banaytelepen. — Warg Dániel kolozsvási borkereskedő ma d. u. 4 órák vezeti oltárhoz a belvárosi templomban özv. Höfler Jakabné leányát: Mariskát.

Pécsi kir. törv. joggyűvő Gálovits Artur aljegyző nevezett ki.

A pécsi posta-hivatal, mint megbízható forrásból értesülünk, főposta állomás rangjára emeltetik. Ha ez eset beáll, nincs kizárva annak lehetősége, hogy Purczell Béla báró, ki oly nem szívesen távozott Aradra, visszahelyeztetni magát Pécsre, hol oly szép eredményvel működött s honnan csak azért távozott — előbb már több neki felajánlott előléptetést visszautasította — nehogy rangban utána következő hivatalnok társai által idő folytán túlságosan megelőztessek s így előmenetelét végleg veszélyeztesse.

A hetfői közgyűlés egyike lesz a legérdekesebbeknek. A levegő tele van interpellációval. Interpellálni fognak, mint értesülünk, a gimnazium, a vezetékek s a Herbert ügyben. Ezenkívül a városi képviselők számos aláírással ellátott kérvényt intéztek a főispánhoz Herbert Janosnak tiszteletbeli főjegyzővé leendő kinevezése végett. Ugy alkalmunk, hogy a fáklyás-zene megtagadása s az ez alkalommal a katonai hatóság által elrendelt „készenlét” is szóba kerül. A közgyűlés bizonyára egy szabad ország polgárait megillető méltósággal s egyuttal tapintattal fog e fontos kérdések tömegében eligazodni.

A pécsi főgimnaziumi Önképző-kör következőleg alakult meg: Aleinók: Gálovits Gyözö VIII. oszt. tan. Főjegyző: Rásky József VIII. o. t. I. aljegyző:

Pintér Ferenc VIII. o. t. II. aljegyző: Maurer Mihály VII. o. t. III. aljegyző: Rásky Mihály VII. o. t. Titkár: Halász Géza VIII. o. t. I. segédtitkár: Brodsky Lajos VII. o. t. II. segédtitkár: Hanny Aladár VII. o. t. Péntázó: Hofbauer Gábor VIII. o. t. Ellenőr: Rihmer Béla VIII. o. t. Rendnök: Éry Márton VII. o. t.

A Herbert-Christen ügyre vonatkozólag, utalva a lapunk másodikikében és nyitott rovatában közölttekre, még csak annyit jegyzünk meg, hogy Christen ur segédei: Dulhos és Writzel hadnagy urak, kik előtt Herbert ur az általa hozott levelet elérté, ezért sértve érezték magukat s Herbert ur előtt segédek által kijelentették, hogy az elégtételvesztés jogukat fenntartják akkorra, mikor Herbert ur Christen urral ügyét elvégezi. Ez ügyben különben az első párbaj már megtörtént és pécz Budapestben Christen Alajos hadnagy és Komjáthy Béla országgyűlési képviselő közt, ki az országgyűlésen az erre vonatkozó s lapunk múlt számában ismertetett interpellációt tette. Ez interpelláció kíséretében tett meggyőzés által Christen Alajos sértve éreztén magát, Komjáthyt kihívatta, kinek segédei azonban azt visszautasították, mert 1) Christen urnak lovagias ügye Herbert János urral még nincs elintézte s 2) mert Komjáthy mint képviselő az országgyűlésen mondott szavaiért a ház határozata nélkül felelősségre nem vonható. Ennek ellenében Christen segédei elődva, hogy felük mindent megtett, hogy Herbertet elégtétel-adásra kényszerítse s Christen nevében kijelentve, hogy ő Komjáthyt e vonatkozásból azt látja, hogy Komjáthy sértő szavaiért nem akar helyt állni, Komjáthy e nyilatkozatát nyomban kihívatta Christen-t, a párbaj elfogadtatott kardra, az egyik fél harszkeptelességgel, a szúrás kizárásával. A párbaj csütörtökön d. e. 10 órák voutat Budapestben egy vívő-helyiségben. Komjáthy segédei Tors Kálmán és Olaj Lajos képviselők, Christen segédei Krivosits és Spurny hadnagyok voltak, Christen arcán, mellén és hátán kapott súlyos sebeket. Komjáthy sértetlenül maradt. — A párbajok sora ezzel még valószínűleg nincs kimerítve, mert Komjáthy az interpellációja alkalmával tett sértő szavakért a 31-ik hadosztály becsületroszágnak összes tagjai kihívatták. Ez ügy azonban még eldöntetlen s óhajtanánk, hogy szép szerével elintézzessék, mert különben beláthatatlan következményei lennének, amennyiben e tömeges kihívásra az athleta-klub számos tagja szintén tömeges kihívással fogna felelni. — Megemlíttük meg, hogy ama becsületbíró, mely a Herbert és Christen urak között fennforgó párbajgyűben döntött, Banffy Simon kir. tanácsos és közjegyző elnöklete alatt Baross Imre megyei főjegyző, Egy József ügyvéd, Leonardi Frigyes kapitány és Csermak Mihály hadnagy urakból állott s 2 napi tanácskozási után, hova tanúk is voltak megidézve, kimondta, miszerint: „Christen hadnagy ur jogosítva volt s illetőleg jogosítva volna Herbert János urtól a f. évi július hó 6-án előtte felolvasott méreter fordított beadványban használt „denuncians” szóért és jellemzésért, mint reá kétségtelenül irányzott személyes sértésért legválasztott követelni, de minthogy kihívásával a szokásos 24 óra elmulasztásával nyilván elkesétt, Herbert János aljegyző ur ezen lovagias elégtelét Christen Alajos cs. és kir. hadnagy urnak megadni nem tartozik.”

Tanfolyam egyes onkenyességre. Minthogy csak azok az ifjak tarthatnak igényt az egy éves önkényesi kedvezményre, kik közép- és tanulmányaikat a törvényesabba módon elvégezték, vagy műveltségükről ugynevezett „felvételi vizsga” által tett tanúságot, azért ez utóbbi részére a pécsi közép kereskedelmi iskola tanstestülete előkészítő tanfolyamot nyitott, mely folyó hó 15-én veszi kezdetét, amit ezenel, úgy az eddig beiratkozottak, mint a még beiratkozni szándékozók tudomására hozunk.

Baranyavarmegye országgyűlési képviselői a képviselőház megalakulása alkalmával a következő osztályokba soroltattak: Németh Lipót és Antal Gyula dr. a 2-ikba, Siskovics Tamás a 3-ikba, Nagy Ferenc az 5-ikbe, Kardoss Kálmán és Olaj Lajos a 8-ikba, Szilády László és Jeszenszky Ferenc a 9-ik osztályba. — A bizottságok közül beválasztottak Olaj Lajos a kérvényi, Kardoss Kálmán a közoktatásügyi, Antal Gyula dr. a mentelmi és Nagy Ferenc a napló-bírói bizottságba. — Megemlíttük itt, hogy a képviselőháznak 12 bizottsága van ezek: a gazdasági bizottság 9 taggal, az igazságügyi 15, a kérvényi 15, a könyvtári 7 a közlekedésügyi 21, a közoktatási 15, a mentelmi 15, a napló-bírói 25, a pénzügyi 21, a számvizsgáló 9, a zarszámadási 15 és a véderő-bizottság 11 taggal.

A pécsi ügyvédi kamara részéről közhírré tettetik, hogy Buda y József szegszárdi ügyvéd iródjára gondnokul Ellman u Miklós szegszárdi ügyvéd rendeltetett ki.

Dal-estély. A „Pécsi Dalokszoru” f. hó 16-án a „Hattyu”-teremben pártoló tagjai részére rendez. Misor: 1. „Dalra föl barátim” Sporthöl. 2. „Fohász” (tenor és bariton soloval) Huber Károlytól. 3. „Megbántott a rózsám” (a „Pécsi Dalokszoru” ajánlja) Herczenberg J.-tól. 5. „Bordal” Losoncóttól. A műsor között levő szünet, valamint a tánc alatt is Jónás János népzeneke fog játszani. Nem pártoló tagok személyenkint 80 kr. belépti díjt fizetnek. Tombola-jegyek 10 kr-ral kaphatók. Kezdeté esti 8 órák. A tiszta jövedelem az egylet alapja javára fordítatik. Kértenek a t. hölgyek ez estélyen minél egyszerűbben megjelenni.

Az iparisokla ügye, illetőleg az inasok iskolai oktatása kellemtelen bonyodalmakkal fenyeget, melyeknek helyes megoldása igen kívánatos lenne. Iparos tanuló bejelentett 723, kereskedő tanuló 76, összesen tehát 799. Ezen közt számos iparos és kereskedő van, ki tanulóit egyenesen ettagadta, nehogy iskolába keljen küldenie. Oly eljárás, mely az illető gazdáknak sem törvény-tiszteletét, sem humanizmusát nem tünteti fel jó szíven. Az iparos tanulók iskolába járására kedd és csütörtök, a kereskedő tanulókéra pedig szerda, szombat és vasárnap delután jelöltetett meg. Ez intézkedés különösen a kereskedők által igen nagy bosszúsággal fogadtatik. Készkakarva sem lehetett volna a kereskedőkre nézve kedvezőtlenebb időt választani e célra! Szerdán és szombaton van a legtöbb segédnek kimenője lévén, a tanoncok nélkülözhetetlenek az üzletben. Epen ezért több kereskedő — elkeseredésében — tanulóit nem

*) E tilalmat okvetetlen szükségének tartjuk. Szekr.

Bazilika sors- jegyek kibocsátása.

PROSPECTUS.

Ő császári és apostoli királyi Felségének legkegyelmesebb engedélyével a vallás- és közoktatásügyi magy. kir. miniszter által
800.000 darab

5 o. é. forintról szóló, (8000 sorozat 100—100 számmal) nyeremény-kötvény bocsátatik ki.

Ezen kölesön azon alap beszerzésére szolgál, melynek feladata a Budapest lipótvárosi Bazilika kiépítése, magyarhoni egyházi műemlékek, ezek között a budai koronázási templom, a kassai székesegyház stb. stb. restaurálása s fentartása.

Ezen kölesön 50 év alatt nyilvános sorsolások után törlesztetik.

A sorsolások törlesztési és nyeremény-sorsolásokból állanak s a törlesztési időszak alatt a törlesztési sorsolásokon kívül 102 nyeremény-huzás történik; ezen nyeremény-huzásokban a melléknyereményeken kívül **200,000 frtos, 120,000 frtos, 100,000 frtos, 75,000 frtos, 60,000 frtos, 50,000 frtos, 20,000 frtos, 15,000 frtos, 10,000 frtos** főnyeremények huzatnak.

Az első sorsolás 1886. november 1-én történik

120,000 forintos főnyereménnyel,

továbbá egy 5000 frtos, három egyenként 1000 frtos, 4 egyenként 500 frtos, 20 egyenként 100 frtos, 50 egyenként 50 frtos, 62 egyenként 25 frtos nyereménnyel.

Minden egyes nyeremény-kötvény két részből áll, és pedig: 1. magából a nyeremény-kötvényből és 2. a nyeremény-szelvényből.

Ha egy nyeremény-kötvény a törlesztési sorsolásban huzatik, a tulajdonos a kötvény beszovaltatása ellen a legalább hat frttól tíz frtig terjedő törlesztési összeget megkapja, míg a nyeremény-szelvény visszaadatik s az a további nyeremény-huzásokban is részt vesz. Ha ellenben egy ily kötvényre a nyeremény-huzásban esik nyeremény, az a nyeremény-szelvény beadása ellen fizettetik ki, míg maga a nyeremény-kötvény a tulajdonosnál marad mindaddig, míg valamely törlesztési sorsolásban a 6 frttól 10 frtig terjedő minimális összeggel ki nem huzatik.

Minden nyeremény-kötvény (Bazilika sorsjegy) tehát legkevesebb 6 frttól 10 frtig terjedő összeggel fizettetik vissza, de ezenkívül nyeremény-szelvénye által igérvényt is képez, mely által a nyeremény-huzásokban résztvételi jog biztosítottatik.

Ezen kölesön nyereményei nincsenek nyeremény-adónak alávetve s azok kifizetésénél csak a 6³/₁₀%-os díj vonatik le.

A törlesztési- valamint nyeremény-összegek két hóval a sorsolás után a magy. kir. központi állampénztár által fizettetnek ki.

Ezen kölesön biztosítékul szolgál a sorsolási terv szerint a kötvények s nyeremények fedezetül szükséges s a m. kir. központi állampénztárnál letett s ugyanott kezelt törlesztési alap, továbbá **100,000 frt** mint tartalékalap s végre a **vallás- és közoktatásügyi m. k. miniszterium által visszatartott 500,000 frt**, mely a kötvények s nyeremények teljes törlesztéseig mint tartalékalap külön kezelitetik.

A Bazilika-sorsjegyek a budapesti, valamint bécsi hivatalos tőzsdelapokban jegyeztetnek.

Ezen sorsjegyek ezennel forgalomba hozatnak s bejelentések azokra az alábbi feltételek mellett

f. évi október 12-én

elfogadtatnak.

A sorsjegyek ára **8 frt 50 kr.** darabonként.

Minden bejelentett darab után **2 frt** biztosíték teendő le készpénzben vagy napi árfolyam szerint számítandó értékpapirokban, ezen biztosíték a bejelentésre esett sorsjegyek átvétele alkalmával beszámítottatik, illetve visszaadatik.

Az egyes bejelentési helyeknek adandó mennyiséget az alírott bankok fentartják maguknak, s minden egyes bejelentési hely fel van jogosítva a reá esett darabokat a nála történt bejelentésekre belátása szerint felosztani.

A bejelentésekre eső sorsjegyek **folyó évi október 20-tól 27-ig** az illető bejelentési helyeknél veendőők át a vételár lefizetése ellen.

Bejelentések elfogadtatnak:

Budapesten: a Magyar leszámítoló és pénzváltó banknál Dorottya-utca, Wurm-udvar.
a Pesti magy. keresk. banknál, Dorottya-utca 1. sz.
a Magyar országos banknál, Nádor-utca 4. sz.

Bécsben: az Union-Banknál,
az Union-Bank váltóházánál, 1., Graben 13.

Aradon: az Aradi kereskedelmi és iparbanknál.
Besztercebányán: a Besztercebányai takarékpénztárnál.
Bielitzben: a Bielitz-Bialai kereskedelmi és iparbanknál.
Bozenben: Schwarz E. fia uraknál.
Brassón: az Első erdélyi banknál.
Brodyban: Nathanson és Kallir uraknál.
Brünnenben: a Mährische Escompte-Bank-nál.
Herber L. ur bank és nagykereskedésében.
Herber Laur. jun. urnál.
Czernovitzben: a Bukovinaer Bodenercredit-Anstalt-nál.
Debreczenben: a Debreczeni kereskedelmi és iparbanknál.
Esztergomban: az Esztergomi takarékpénztárnál.
Fiumeban: Leopoldo Windspach urnál.
Fran^{co} Corossacz & Figlio uraknál.
Grácban: a Steiermärkische Escompte-Bank-nál.
Neuhold A. urnál.
Győrött: a Győri általános hitelbanknál.
Jerfy Antal és fia uraknál.
Innsbruckban: Loewe M. urnál.
Payr és Sonvico uraknál.
Kassán: a Kassai kereskedelmi bank rész.-társ.-nál.
Klagenfurtban: Rothauer J. M. urnál.
Kolozsvárott: Hutflesz Károly urnál.
Krakkóban: Mendelsburg Béla urnál.

Laibachban: Luckmann L. C. urnál,
Mayer J. C. urnál.
Lembergben: a K.k.priv. Galizische Actien-Hypotheken-Banknál,
a Landesbank des Königreichs Galizien-nál.
Schellenberg Agost urnál.
Linezben: a Bank für Oberösterreich und Salzburgnál,
Poche Ferencz urnál.
Nagy-Kanizsán: a Nagy-kanizsai kereskedelmi és iparbanknál.
Nagyváradon: a Bihar megyei takarékpénztárnál.
Nyitrán: a Nyitrai kereskedelmi és hitelintézetnél.
Olmützben: Hirsch W. C. urnál.
Pozsonyban: a Pozsonyi kereskedelmi banknál.
Edl Tivadar urnál.
Prágában: a Böhmische Escompte-Banknál.
a Böhmische Union-Banknál.
a Zivnostenska-Banka pro Cechy a Moravu.
Salzburgban: Spängler Károly urnál.
Steininger Károly urnál.
Szegeden: a Szegedi kereskedelmi és iparbanknál.
Sopronyban: a Sopronyi építési és földhitelbanknál.
Temesvárott: a Temesi takarékpénztárnál.
Triestben: az Union-Bank fiókintézeténél.
Ujvidéken: Kleintsek József urnál.
Zágrábban: a Horvát leszámítoló-banknál,
a Horvát kereskedelmi bank váltóüzleténél.

Pécsen SCHAPRINGER J. urnál

Bejelentések ezenkívül elfogadtatnak az egész osztrák-magyar birodalom nagyobb városai pénzüzetéinél és váltóházainál is.

A bejelentésekhez szükséges mintapéldányok az egyes bejelentési helyeknél rendelkezésre állanak.

Budapest,
Bécs 1886. október havában.

Magyar leszámítoló- és pénzváltóbank.

Union-Bank
Bécsben.

Pesti magyar kereskedelmi bank.

engedi az iskolába elmenni és úgy nyilatkoznak, hogy később tanulót inkább végleg elbocsátani, mintsem róluk a nevezett napokon lemondjanak. Mondanunk sem kell, hogy ez eljárás amily törvénytelen, ep oly büntetendő is s meg vagyunk győződve, hogy a szigorú büntetés nem is fog elmaradni. Mésrészt azonban nem hallgatjuk el, hogy a tanulásra kiszabott idő nem méltányos a kereskedők iránt és nem emberséges a tanulók iránt sem, kik valóban megérdemelnék, hogy vasárnap délután szabad legyen, melyen az egy héti folytonos munka után megpihenhetnek. Reméljük, hogy ez ügyben már legközelebb czélzerű intézkedés fog történi.

Kinevezés. Moré László erdészeti akadémiai növekedő a baranya selyei uradalomban adjunktussá nevezetett ki.

A székesegyházi építkezések megsejmlésére Schmidt Frigyes építészeti tőtanácsos héttől városunkba érkezett s miután rendelkezéseit megtette, kedden este elutazott.

Kegeyletes tény. A pécsi kereskedő ifjuság önképző és betegsegélyező egyesületének választmánya elhatározta, hogy volt elnökük, a korán elhunyt Schapring Zsigmond arczképét a kör terme számára saját költségükön lefestetik.

Tanítói pályázatok. A nakkai plebaniához tartozó Varong főiskolájában kántortanítói állomásra f. hó 20-ikáig, a rácz-petrei kántortanítói állásra f. hó 15-ikéig és a cikói anyaejegyházhoz tartozó m. c. s. nyi főiskolájában kántortanítói állásra f. hó 28-ikáig pályázat hirdettetett.

Csőd nyitott Lóty Adolf pécsi ruha-szövet kereskedő ellen, saját kérelmére. A passzívák 20—25000 frtra ruagnak. Tömeg-gondnok Bolgár Kálmán ügyvéd.

Kolera-élet megyénk területén. Batinán f. hó 6-kán 2 kolera-betegedés történt. A ragály egy nap-számosan és egy korcsmáron tört ki s mindketten meg az nap meghaltak. A szomorú esetről azonnal jelentést tételtek az alispáni hivatalnak s a szükséges intézkedések megtételtek. — Ujabbán Szegeden is fellépett a kolera, tetemes számú betegedéseket és halálozásokat okozva. — Budapestén csütörtök délig 629 kolera-betegedés és 213 halálozás fordult elő. Az ország egyéb pontjain is merülnek fel kolera-esetek, melytől fog megzsabadulhatunk e, csak remélhetjük.

Lótenyészési jutalom-díjazás. A baranyamegyei lótenyészési emelésére a földmívelési miniszter által engedélyezett lótenyészési jutalom díjazás és ezzel egyidejűleg a fedeztetési engedélyek kiadása, mint arról már lapunkban említést tettünk, mult hó 19-ikén eszközöltette a budai külvárosi vásártérre. A kiállítás 4 csoportra volt osztva. I. Anyakancákért szepes csikóval. Bemutatott 85, díjazott 16 darab, és pedig: Sipos János Babarcon 7 db arannyal, Kemler Jakab K.-Szekesön, Antal Sándor Csuzán 6—6 arany, Matyas Péter Szt-Dienesen, Ternovits József Szt-Királyon, Kerner József Kéménden 5—5 arany, Kis Pápai István Csuzán, Kovacs István Kis Telepen, Murton Ferenc Szt-Dienesen 4—4 arany, Kresz György és Kész Ferenc N.-Bolyban, Tóka József Szt-Dienesen 3—3 arany, Hegedüs János Delinben, Molnár János Kis-Telepen 2—2 arany, Jandó Ferenc Bodán 1 arany és Tóka József Szt-Dienesen ezüst díszokmány. II. Két — három éves kancákért. Bemutatott 26, díjazott 7 darab, és pedig: Kemler Jakab, Trischler Jakab N.-Bolyban 4—4 arany, Hegedüs János, Szám János N.-Harsányon 2—2 arany, Bald János Maisson, Krausz Vencel N.-Nyáradon, Hergenroder János Babarcon 1—1 arany. III. Két — három éves m. c. s. csikóért. Bemutatott 10, díjazott 2 darab, és pedig Sipos János Babarcon 3 arany, Gungl János első osztályú arany-oklevél. IV. Fedeztetés men elővezetett, melyek közül 9 találatot az 1887-ik évre alkalmassak és pedig Lőrinc József nagy vatyai, Martin Menyért sörösai, Vég Orbán szt-dienesi, Vas Illés ocsárdi, Baumgartner Mihály kordai, Sánta László helyesiai, Hernroder György nagyváradi, Beck János völkányi és Burger Péter virágosi lakosok lovai. — Jövöben e löszemeket a szigeti külvárosi vásártérre tartatnak meg.

A somberek postamesteri állásra a soproni postaigazgatóság pályázatot hirdet.

Az építő iparosok téli tanfolyama a budapesti állami közép ipartanodában (VIII. Sándor-ter 4 sz.) folyó évi november hó 3-ik napján fog megnyitattani s a beiratások október hó 15-ik napjától november hó 2-ik napjáig tarthatnak. A tanfolyam négy téli félévre terjed s évenként november hó elejétől márczius hó végéig tart; e tanfolyamon az építő iparos rendszeres szakkepézetést s annak sikeres bevezése után jogérvényes közműves mesteri bizonyítványt nyernek. Tanulókat felvételnél a 14-ik életévet betöltött azon közműves, acs és kőfaragó segédek, a kik folyékonyan olvasni, írni és számolni tudnak s legalább egy évig a gyakorlatban működtek. A felvételek jelentkezők erkölcsi bizonyítványt, továbbá főnökeiktől igazolványt tartoznak előmutatni arról, hogy mely idő óta működnek a gyakorlatban és melyik szakban dolgoznak. "A budapesti állami közép ipartanoda igazgatósága."

Kulónos jegyzői foglalkozás. Néhány hét előtt Orfű községben ökököt 2 szep csikót eltolvajlottak. A tettest a bakóczi csendörök sok kereset után elfoglalt Kadarkuton, (Somogy megyében) két társa azonban a két orgazdával együtt, kiknek istállójába a lovakat kötötték, meggrótt. Együttal Kadarkuton megállapították, hogy a jegyzői hivatalból 3 lólevél eltűnt, annélkül, hogy oda betérés tetetett volna. Ily körülmény között a jegyzőre gyanu esvén, hogy a lókötekek egyetért, a csendörök feljelentést tettek ellene, mint akinek segélyével a két orgazda a lólevelekkel már bizonyosan túl adott a lopott csikókon. A jegyző ellen tett feljelentés megtörténtéért különben is megbízható levelezők felelősséget vállal. Az elcsipett tolvaj átadott a sádsi járásbírósnak, a többiek koroztatnak.

Erdékes kaland. Szombat este egy intelligens fiatal ember éji 10 óra körül hazafelé tartva, az Országútnak budai külvárosi sarkán egy feltűnően érdekes léfi-alakot pillantott meg. A kerekded termet, karcsú derek, szokatlan járás igen gyanusnak tetszett előtte s feléje közeledett. A kecses alak erre sietni kezdett, hősünk utána, a mérleg-háznál azonban az ismeretlen eltűnt előle. Kis várakozás után az ismeretlen előbukkant s a temető felé iramodott, melynek kapujában énkelni kezdett. Hangja gyönyörű női hang volt. Menjek, ne menjek — törpengett

lovagnak s bár Sirisaka „Babonák könyvét“ olvassa tudta, hogy kísértetek nincsenek, egy esetleges temetői kalandtól mégis csak megborzongott a háta és — nem ment. Kalandját másnap elbeszélte társainak, az egyikkel kijelenték a temető felé 10 óra körül s az ismeretlen csakugyan megtalálták egy másik férfival, kik, midőn őket meglátták, szabadon kezdték és a temetőben eltűntek előlük. Szerdán már egy 8 tagból álló társaság ment a rejtélyes pár felkeresésére, de nem találtak semmit. Jobb is, legalább egy titokkal több van, mely jobb, ha az marad.

A városi iskolások szombaton d. u. tartott ülésében megállapították az iskolai előirányzat és pedig a kiadás 1) személyzet fizetésre 27,262 frt 66 kr, 2) nyugdíjra 200 frt, 3) segélyezésre 1380 frt, 4) tisztelvényre 750 frt, 5) épületek fenntartására 1320 frt 22 kr, 6) tanszerekre 750 frt, 7) eszközök és anyagok beszerzésére 1000 frt, 8) előre nem látható kiadásokra 400 frt, 9) a polgári leányiskolára 4660 frt 40 kr, 10) az ágoston-terti gyermek-menyhelyre 1030 frt, 11) iparos iskolára 860 frt, összesen 39,613 frt 28 kr. Várható bevétel: beiratási díjakból 3500 frt, zeneiskolai oktatásdíjból 300 frt, tornadíjból 1200 frt, összesen 5000 frt és így a fedezendő hiány 34,613 frt 28 kr. Ez összegben azonban már befoglaltatik ama 350 frt többlet-kiadás, mit azon körülmény idéz elő, hogy az eddigi 400 frtos segédantói állás, melyet már több mint 6 év óta Doira Imre töltött be és pedig az iskolások oly nagy megelégedésére, hogy érdemei és ügybuzgósága elismerésül 100 frt személyes pótlékban részesítették, mint külvárosi rendes tanító állás 500 frt fizetéssel és 150 frt lakpénzzel szerveztették. Ez állásra legközelebb pályázat fog hirdettetni, melynél a mostani érdemes segédantóra bizonyosan fitekin tetten lesznek. Így így befoglaltatik azon költség is, mely abból származott, hogy a felső-vámház-utcai és szigeti külvárosi iskoláknál fennálló két 300 frtos óra-adó állás 400 frt fizetéses segédantói állásba rendezesítették, mi szükséges azért, mert emez állások betöltői önálló osztályokat vezetnek. — A leányosztályokban meglévő órai-adó állás nem rendezesített segédantói állásba, mert a szigeti külvárosi leányiskola 5-ik osztályába oly kevesen járnak, hogy ez osztály fenntartása hibás eljárás lenne; a növekedék a polgári leányiskolába utaltatnak, mi a vagyonosabb szülőkre nézve nem jár valami nagyobb megterheléssel, a szegényebb sor-szak pedig tandíj-engedélyben részesülnek. — Élénk vitát keltett Károly Ignác esperes-plebános azon indítvány, miszerint jövöre a hitoktatás alatt az osztálytanító minig jelen legyen, hogy így, ha a hitoktatást képlánnak óra közben hamarjában el kellene mennie, a tanító a fogynelvet fenntartassa. A vita vége az, hogy az iskolások kimondotta, miszerint a hitoktatás teljesen az egyházmegyei hatóság dolga lévén, azért arról intézkedés az iskolások részéről nem tehető. — E tárggyal kapcsolatban több részéről hangsúlyozott az allandó hitoktatók alkalmazásának szükségét, mi úgy látszik, a jövőben még többször fog napirendre kerülni.

Ma van az izraeliták legnagyobb ünnepe, az engesztelés napja. E napon minden izraelita magába száll, megbánja vétkeit, kibékül Istenel és ellenségeivel és bűnbánata jeléül egész nap böjtöl. Ezen utolsó részét az ünnepek azonban már igen sokan nem tartják meg.

Boszult bika által meggyomozott pásztorok. Nagy-Csány község marha-csordájába ma f. év tavaszától fogva egy igen rossz kedvű bika járt, mely hivatásának ugyan megfelelt, de a saját megszokott tarsadalmán kívül eső körökkel annál inkább érezte kedélyének állandó ingerültségét, medorának összeféretlenségét. Egy szép májusi napon a vele ingerkedni szokott borjupásztor támadta meg, a kivel majd egy fél óra hosszágú lapdzott s illik, vagy nem illik; de biz azt tisztára levetkőzteté. Magát a legényt verbe fogva vitték haza. Most meg a közelebbi napok egyikén a csordás fiáról, a ki apja mellett a botjári tisztet viseli, szedte le a gyöcs labraválót s annyira megcsúfolta, hogy belőle katona soha sem lesz s mi több: meg nem hazasodhatik. Ahg tud a szegény jarni. Másnap, a fiun esett katasztrófát követő napon a csordásra került a sor, a ki eddig még legtöbb respektussal bírt a veszi indult állat előtt. Ennek a mellésonját betörte, bajusza egyik felet bősztől lehuzta, megszakította, megázolta s csak akkor hagyta ott a szencsotlent, midőn a letépett labraválót egy darab véres foszlányát zászló gyauant szavára tüzetet s azzal visszaanyagalt a csorda közé. Mikor a veszedelmé híre vasvillakkal kirohant falubeliek a harc színhelyére értek, a bika már nyugodtan leg-fészett, koronként hallatva tompa bömbölését, hanem a szegény csordást ajult állapotban kocsin kellett haza vinnök. Rögön orvost hoztak, de életé-nez kevés a remény. És a gondos, előrevigyzó eljárásság csak most határozta el, hogy a bikát lekötés s valamelyik vásáron eladja. Bizony megérdemelnék, hogy holtig való penziót fizessenek a szerencsétlen pásztorok és családjaik.

A szabadkai törvényszék elnöke: Biró Antal legközelebb nyugalmoba lép. Helyét Nyers Lajos kalocsai törvényszéki elnök fogja elfoglalni.

Igazalmas ügy tartja jelenleg feszülten a kedélyeket Szabadkán. A honvédelmi miniszter ugyanis, ki a katonai visszaéléseket — igen helyesen — nagyon szigoruan veszi, feljelentés folytán értesülvén arról, hogy Szabadkán igen sok gazdag polgár a sorozáskor fiát pénzrel „kiszabadította“, rendeletet intézett Szabadka város községéhez, tudatva, hogy Szabadka, Zombor, Baja és Ujvidék városok és Bács-Bodrog vármegye területén, az erre kijelölt egyének egy vegyes felülvizsgáló bizottság által meg fognak vizsgáltatni. E vizsgálatnak tartoznak magukat alávetni mindazok, kik már a fősorozás és utóállítás alkalmával is voltak felülvizsgálaton, továbbá a kinek a most kiküldött bizottság elnöke kijelöl és a kik az e rendelethez csatolt névjegyzékben felsorolva vannak; ezek nagyobb részét — számszerint 80-an — oly egyének, kik a három korosztályon már régezt estek és körülbelül tíz évre tehető az az időszak, melyből a felülvizsgáló bizottság elé állítandók vétettek. E rendelet nagy meglepetést keltett Szabadkán és a város polgármestere jogtalannak tartva a honvédelmi miniszter intézkedését, az ellen felírt a főispánhoz. Ezzel kapcsolatban a szabadkai „Szabad-ság“ ezeket írja: „A m. kir. honvédelmi miniszterrel a mult héten rendelet érkezett törvényhatóságunkhoz, melylyel a miniszter 80 egyének, kik 1878. év óta a katonai-kötelezettség alól felmentve lettek — elő-

állítását rendelte el. A 80 felmentett egyén mind előlük bonyevác gazda fia, ki a katonaságtól a nálunk nagyon divatos mód szerint szabadult meg. A feljelentésben a felmentett egyének születési éve, kora, a szülők neve és az avató bizottság határozata is fel van sorolva, a miről tudomása csak a város háza bejáratos egyének lehet. A honvédelmi miniszter e rendelete Szabadka város közgyűlésén is előkerült, hol Mamuzsi ch Lázár polgármester indítványozta, hogy e törvénybe ütköző rendelet megváltoztatása iránt a miniszteriumhoz felírt intézés-sék. Az indítvány Mamuzsi ch Agoston biz. tag által pártoltatva — egyhangulag elfogadtatott. Elfogadták továbbá Milos z a v l j e v i c h Milan bizottsági tag azon indítványát is, hogy I v a n k a Imre orsz. képviselő kéreskék fel, hogy ezen tárgyban amennyiben szükségesnek látva, az országgyűlésen a honvédelmi miniszterhez interpellációt intézzen. — Ily módon ez ügy országos tárgyalás alapját fogja képezni. Meg-egedjünk, hogy a kérdéses miniszteri rendelet az illetőkre nagyon hátrányos de még hátrányosabb lenne és pedig a közügyre, ha az ily visszaélések megtorlatlanul hagyatnának. Szükségesnek tartjuk azonban hangsúlyozni, hogy szerintünk első sorban nem a katonaságot alól kiszabadítottak, hanem a kiszabadítottok, és pedig egy a katonai, mint polgári hatóságok közegek lennének büntetendők, és pedig példásan. Együttal szükségesnek tartjuk, hogy ez esetlő indítatva a katonai állítások jövöre a leg-szigorubbán ellenőriztessenek és pedig ne csak Szabadkán, hanem az egész országban, mert azt hisszük, visszaélésekben sehol sincs bíány.

„Hamis gyémantok“ cím alatt Hevesi József ismert nevű írónk, a „Magyar Salon“ szerkesztője, egy kötet elbeszélést ad ki. Mindegyik elbeszélés egy egy társadalmi problémával foglalkozik. A kötet, melyhez Fekete József, a „Magyar Salon“ másik szerkesztője írt előszót, igen díszes kiállításban október hó 15-én jelenik meg több mint 30 művészi illusztrációval, a „Magyar Salon“ kiadásában. Fűzött példány ára 1 frt 50 kr., díszkötötté 2 frt 50 kr. Az előzetes példányok a „Magyar Salon“ szerkesztőségéhez (Budapest, VII. ker., Donány-utca 12. sz.) küldendők.

Uj sorsjegyek. Mál számunk hirdetői rovatában hozzuk a f. évi október hó 12-én kibocsátandó magyar bazilika sorsjegyek tervezetének kivonatát. — E sorsjegy-kölesön, melynek engedélyezése, mint halljuk, az ilyenmű különben is nehezen engedélyezett sorsjegyek sorában az utolsó leendő — nagyon kedvező benyomást tesz. Ugy tetszik, még inkább bivatva van a kedvező talajt, melyet a kibocsátásuk óta jelentékenyen emelkedett magyar vörös-kereszt sorsjegyek az ugynevezett kis sorsjegyek elarutásúta céljából teremtek, még jobban kibővíteni. A bazilika sorsjegyek, nem tekintve a kölcsönök az általános támogatásra annyira méltó célját, a gyakori használók, melyeknek eljeje 120,000 frtos adomentes nye reménytel már ez evi november 1-én fog megtörténni, a sok és nagy nyerevény és a kitűnő alapítás által oly előnyökkel bírnak, melyek csak sokkal magasabb árú nagy sorsjegy-kölesönök által nyujtatnak.

Vegyes hírek. Milano n o v i c s István szabadkai híres ügyvéd és nyugalmazott városi tisztviselő meghalt életének 64-ik évében. — Szegszárdon a teli idényben Balog Árpád szintársulata fog játszani. — Ifjabb Bárdossy László sárvári aljárásbíró oltárhoz vezette Szabó László ügyvéd leányát: Marát Szombathelyen. — Tardi István paksi ügyvéd Bajára tette át lakását. — Szűts János nemcsapati-plebánus meghalt október 1-én 71-ik évében. — A szabadka-bajai szárnyonál a battaszéki vonallal összekötöttébe hozni tervezetik oly módon, hogy Bajánál a Duna egy vasuti híddal áthidatnak — Svastics Benó zalavarmegyei alispán a Festichei gróf-féle hitbizományi uradalmai gonolnokává nevezetett ki. — Krishaber Mór kulai ügyvéd eljegyezte Budapesten Sänger Fani kisasszonyt. — Szabadka város közgyűlése elhatározta, hogy igazságügyi palotát és fogházat fog építeni. — Babics Antal 23-ik ezredbeli főhadnagy oltárhoz vezette Ujvidéken Bubinek Nándor öröngy leányát: Micit. — Baján, mint erről a város közönséget a belügyminiszter értesítet, azon esetre, ha a város alkalmas területet ajánl fel, országos rabsegélyző alaptól javító-intézet állíttatik fel. — Dominus Simon dr. szabadkai ügyvéd s az odaváló „Közvélemény“ szerkesztője jegyett voltot Irizc Kornelia kisasszonnyal Makón. — Tolnava vármegye filoxera biztosává egyhangulag Roboz Zoltán dr. választott meg. — Az „Ujvidéki dalárda“ elnökévé egyhangulag jött Tóth István, a magyar kaszinó elnöke választott meg. — Kovácsy Alajos, az ujvidéki törvényszék volt elnöke meghalt Zomborban 82-ik évében.

Beküldetett. Azon igazgatóságra és félelemre való tekintetből, melyet a kolera a népesség között mindenfelé előidézett, mindenkire nézve megnyugtató és óhatandó, ha a kolera ellen egy ovószere figyelmessé tetetik, mely már 3 kolera-járvány alkalmával jónak mutatkozott és még az orvosok által is mint ovószere rendeltetett, sőt még jelenleg is rendeltetik. Ezen szer Miller dr. vegyi hatóságilag megvizsgált ovó-balsama görösk ellen, melynek különösen a falukban és pusztakon, hol az orvosi segély távol van, egy háztartásból sem szabadna hiányoznia. E jeles szer mindenhova küldeték postautárvétellel. Két üvegnél kevesebb nem küldhető. Egy telt üveg ára — használati utatással — 1 frt 50 kr; egy fél üvegé 80 kr. A naponkint növekvő kereslet kezdekedik e balsam kitűnősége mellett. Naponkint posta-szállítás. Miller J. gyógyszerész központi szállító-raktára Brassóban.

Törvényszéki csarnok.

Polgári ügyek.
Pilech Antal tiszkei bíró által október 5-én előadott: Bereckó Stipó Bartolov Alojza ellen birtokba bocsátás iránti pere. — Borsos Mihály és teje íj. Szabó Péter elleni pere birtok iránt. — Gradwohl József és neje Hank Fulop elleni pere tulajdonjog iránt. — Horvath Márkó Diviák Márton és neje elleni pere ingatlanok iránt. — Marci Mátó Múester Jakab elleni pere 1120 frt iránt.
Bozayy Pongrácz tiszkei bíró által ugyanezen napon: Szilágyi István Szjártó Is van elleni pere ing. átad. iránt. — Baumgartner János és neje öz. Pári Adámno elleni pere ingatlan átadása iránt. — Korsós János és társai Kovács Sámuel elleni pere örökösödés iránt. — Práger János Szabó Gyula elleni pere 691 frt 35 kr s jár iránt.

Büntető ügyek.
Oktober hó 11-én.
Vujala Stevo ellen súlyos testi sértés miatt. — Ifjabb Rnai Sándor ellen súlyos testi sértés miatt. — Dvoranis Trifun és társa ellen lopás miatt.
Oktober 13-án.
Roskovits Márkó ellen szándékos emberölés miatt. — Marics Pero ellen súlyos testi sértés miatt. — Lerch Erzsébet ellen gyermekölés miatt.
Oktober 15-én
Almásics Alexa ellen szándékos emberölés miatt.
Oktober 16-án.
Kerecz Ágotai Béla ellen csalás, váltóhamisítás és sik-kasztás miatt.

N y i l t t é r .
(E rovatban közöltékért nem vállal magára felelősséget a szerkesztő.)

Nyilatkozat.
Christen Alajos ur. cs. kir. hadnagy f. évi szeptember hó 30-án provokált azért, mert feljelentése folytán ellenem folyamathoz tett katonai eljárási ügyben — a mely köztudomásulag tartalékos tisztí rangom elvesztésével végződött — megsértettem. Mint hogy a kihívás feltétlen elfogadása által helyeslésemet és megnyugvasomat fejeztem ki, Christen ur. feljelentése, tanusított magaviselete és a katonai hatóságok eljárása felett, nagy következetlenséget árulnak el és a közvéleményül határozottan ellentétes állást foglalnak el; a feltétlen visszautasítással pedig önbíráskodást gyakoroltam volna: Wanniss Sándor és Liszky Bálint urak, megnevezett segédeim által kijelenttem, hogy habár kötelezhető nem is volnék reá, mégis kiállok és megverekszem bárkivel is, a ki Christen urral közösséget vállal, lovagias elégtételt a megsértett hadnagy urnak azonban csak az esetben adok, ha az ügy közösen választott becületbírósg elé terjesztetik és az határozatával erkölcsi felelősséget vállal és reá kényszerít az elégtételadásra, a melyre önként vállalkozom bárkivel szemben is, csak Christennel nem!

A becületbírósg — miután mindkét fél kijelentette, hogy annak magát feltétlenül aláveti — megalakult és f. évi október hó 3-án hozott ítéletével felmentett engem minden további kötelezettség alól Christen urral szemben.

Ezekből kötségtelen, azt hiszem, hogy rem volt célom a fegyveres elégtétel adás elől kitérni, — de nem határozhattam el magamat ezen lépésre azon urral szemben, a ki feljelentőnek szegődött, a magán sérelmet, miként a becületbírósgai tárgyalás folyamán bebizonult, hivatalos feljelentés tárgyává tette; sőt még azt is merre állítani, — a mi a becületbírósg által is elvetetett — hogy tisztí rangom megfosztásául csak f. évi szeptember hó 29-én értesült a Fünfkirchner Zeitungból, holott ezen határozat nekem már f. évi szeptember hó 25-én kézbesítetett, ezen időtől fogva közbeszed tárgya; 27-én délebb nagy falragaszok hirdették lefokoztatásomat, ezen napon a tervezett tüntetés miatt a katonaság consiguálva volt, sőt 28-án este a főtéren ovációban nyert kifejezést a méltatlankodás, a velem szemben követett eljárás miatt.

De ha sem a becületbírósg megalakítása előtt, sem az általa hozott határozat kihirdetése után nem akadt senki, — ez bizonyára nem az én személyem miatt — a ki Christen urral közösséget vállal, habár erre a mult évben praecedenens volt épen az 52. sz. gyalog ezrednél és ekkor az illető felhívás nélkül, önként vállalkozott reá, — hogy mehettem volna ki én vele? talán bizony azért, hogy kiszedjem lábából azon tüskét, a melybe bele lépett akkor, midőn ellenem tört?

Kijelentették tehát segédeim f. évi október hó 5-én délelőtt 11 és 12 óra közt Christen ur. segédei előtt, hogy ugy saját részükről, valamint részemről ezen ügy a becületbírósg határozata folytán be van fejezve.

Ennek ellenére egy órával később lakásomon megjelent két ur s megbízásból egy nyit levelet adtak át; de miután meggyőződtem, hogy az Christen urtól ered, sem el nem fogadtam, sem felolvasni nem engedtem.

Azon urak azonban ujlag kijelentették, hogy megbízásuk a levelet nekem átadni, a mire azt jelenlétükben olvasatlanul összeteptem; erre kijelentették, hogy Christen ur a széttepett levélben engem gyávának (Feigling) nyilvánít az esetre, ha a becületbírósg határozatára támaszkodva, velem megívni vonakodom.

Ez a tisztá tény s minden más hír, a mely kering s a lapokban is látott napvilágot, határozottan téves és valótlan.

Ítéljen a közönség, hogy a gyávasság jellegét viseli-e magán tanusított egész eljárásom? Illethe-e engem ezen vád azon nyilatkozatom után, hogy kiállok bárkivel is, a ki Christen urral közösséget vállal? Tisztességes volna-e az, ha a becületbírósgnak adott szavam (hogy t. i. ítéletének feltétlenül alávetem magam) megszegésével párbajra kelnék Christen urral, a ki denunciacióst, szenvedett sérelmenek hatóságoknál eszközölt feljelentését és valótlan állítását meg avai is tetézi, hogy a becületbírósgnál tett ígéretét megszegi?

Keress Christen ur becsületét a katonai hatóságoknál, a hol feljelentette sérelmeit s a honnan várta azok megtorlását! És legyen meggyőződve, hogy sértegetési szándékával engem nem sért meg, mert erre ma már képtelen.

Kelt Pécsen, 1886. évi október hó 7-én.
HERBERT JÁNOS,
városi I. aljegyző.

Közgazdaság.

Magyar gazdák jégbiztosítási szövetkezete.

Felkérteünk az „első magyar általános jégbiztosító társaság“, mint a jégbiztosítási szövetkezeti eszme kezdeményezője által annak kijelentésére, hogy a hozzá intézett kérdések felvilágosításául és minden további félreértések kikerülésé véget már intézkedtet, miszerint a törzsbavallások következő három ponttal egészittessenek ki, ugyanis:
1) Azon gazdák részére, kik az 1887/98. évekre terjedő szövetkezeti időszakra belépnek, már az első évtől kezdve leszállítatik az említett társaságnál a folyó évben érvényben volt jégbiztosítási díjszabálya legalább is 20 százalékkal.

2) Az ennek alapján meghatározott törzsdíj a 12 évi biztosítási időszak alatt nem fog felemeltetni.
 2) A szövetségbe belépő tagok a 12 évre terjedő biztosítási évelis tartama alatt nettó felmerülő veszteségek fedezetül csakis egy évi díjösszeg erejéig vállalnak készfizető kezességet, és nagyobb kockázatot öket bármily veszteség esetére nem terhel, mert az első magyar általános biztosító társaság fizetési sajátjából mindazon veszteséget, mely a készfizető kezességén felül előfordulhat.

Gabona-árjegyzék

a Pécssett 1886. évi október 2-án tartott hetivásárról.

100 kilogramm jó	középszerű	legalábbvaló
Buza 8 frt — kr.	7 frt 70 kr.	7 frt 50 kr.
Kétszere 6 " 20 "	6 " " "	" " " "
Rozs 6 " " "	5 " 80 "	" " " "
Árpa 6 " 40 "	5 " 40 "	" " " "
Zab 6 " 90 "	5 " 70 "	" " " "
Kukorica 6 " 10 "	" " " "	" " " "
Hajdina " " " "	" " " "	" " " "

Méte m á s s a :
 Széna 2 frt 60 kr. — Szalma 2 frt — kr.

A bereai sertéshizlalo részvény-társaság heti tudósítása

Állomány: 4464 darab sertés. — Ebből leléésre érett 450 darab sertés.
 Takarmány árak: Tengeri dara 100 klg. 7 frt — kr. — Árpádra 100 klg. 7 frt — kr. — Tengeri (szemben) 100 klg. 6 frt 30 kr. — Árpa (szemben) 100 klg. 6 frt 30 kr. a bizalóban, minden költséget beszámítva.

A pécsi sertéshizlalo részvény-társaság heti tudósítása.

Állomány: 5801 darab kövér. — 570 darab félkövér — 508 darab sovány. — 620 darab süldő.
 Az üzlet élénk. — Árak emelkedők. Kövér válogatott 40—44 krig. — félkövér 39—42 krig klgkint, 45 kgr. életsúly leszámitásával, — sovány sertés — krig, süldő 32—36 krig kilogrammonként életsúlyban.
 Új kukorica ára 5 frt 60 kr. Árpa 6 frt 40 kr. mm-kint. Örlési díj 50 kr. mm.

Szerkesztői üzenetek.

A sóhaj. Egy kis dalnál, mely mint lent összevéve csak egy óhajást fejez ki, a külalaknak tökéletesnek kell lennie.

A kiadóhivatal üzenete.

Vételre kerestetik **fiókos író-asztal,**

antik, vagy újabb divatu, nagy

női öltöző tükör,
ruha-szekrény

s egyéb jó karban levő butor darabok.

Laptulajdonos: **Fekete Mihály.** Felölös szerkesztő: **Feiler Mihály.**

Hirdetések

Szines selyem Faille Francaise, Surah, Satin merveilleux, atlasz, damaszt, rips és taffeta-ot méterenként 1 forint 35 krtól 7 forint 45 krig vámmentesen házhoz szállít

HENNEBERG G. (es. kir. udvari szállító) selyemgyári raktára Zürich. — Minták kívánatra. Levelek 10 krajcárba kerülnek.

könyvkereskedésben Pécssett.
Traub B. és Társa

Megrendelhetők:

Arak helyben házhoz hordva előfizetésére.	(nyelvére):
Budapesti Bazar	2 frt 50 kr.
Magyar Bazar	2 frt 50 kr.
Frauen Zeitung kis kiadás	1 " 50 "
Frauen Zeitung nagy kiadás	2 " 50 "
Frauen Zeitung nagy kiadás	2 " 50 "
Der Bazar (Berlin)	1 " 50 "
Coffure (Illustrirte)	1 " 80 "
Modenwelt	1 " 75 "

Arak helyben házhoz hordva előfizetésére.

divatlapok

Ok. 1-en kezdődik az új évszázad

Ajánlok

fertőtlenítésre

saját készítményűt

5% Carbólsavas meszet

kicsinyben és nagyban a legolcsóbb áron.

Sipócz István
 Gyógyszerész
 Pécssett.

A makár-utcai 30. számú sarok-ház

4 szoba, 2 konyhával,
bolttal,
 pincével és magazinnal
 szabad kézből eladó.

Bővebb felvilágosítást ad
Szakváry Emil ügyvéd
 Pécssett.

Kincsem-sorsjegyek

KINCSEM a 1 frt.
 sorsjegy

11 sorsjegy csak 10 forint.

Főnyeremény
 kézpénzben
50.000 forint

10.000 frt, 5000 frt 20% lev.
 4788 pénznyeremény.

A magyar lovar-egylet sorsjegy-irodaja:
 1529 Budapest, váci-utca 6. sz.

9015.1886. alisp. sz.

Hirdetés.

Közhirre teszem, hogy Baranyavármegye 1887. évi, az állandó választmány által összeállított költségvetése az 1886. évi XXI. t. c. 17-ik §-ának b) pontja szerint alulirt napon a megyei jegyzőség helyiségében közszemlére kitétetett.

Netáni észrevételek a f. é. október hó 18-án tartandó közgyűlést 5 nappal megelőzőleg adandók be az állandó választmányhoz.

Kelt Pécssett, 1886. évi október hó 4-én.
 Jeszenszky Ferenc,
 Baranyavármegye alispánja

Brünni kelméket

elegáns 1882-öszi vagy telt öltözökre, melyek az új divatnak és mind-egyik díszes és kényelmes, a legújabb divatnak megfelelően készült.

Szapuzóvetőből

SIEGEL-IMHOF

Feintűch-Fabrik-Niederlage

Üzleti tudósítás.

Van szerencsém a n. é. közönségnek tudtára adni, hogy évek óta élénk keresletnek örvendő

kárpitos és disztó üzletemet butor-raktárral

bővítettem ki

s azt, hogy megfelelő tágas helyiséggel rendelkezhessem, az újonnan épült

Meissner-féle házba

tettem át, hol is mindenből a legnagyobb készlettel rendelkezem.

Midőn az irántam eddig tanusított felkarolásért köszönetet mondanék, kérem azt új vállalatomra is kiterjeszteni.

Kremling Károly,
 kárpitos és disztó
 Pécssett, Majláth-tér.

Versenyárgyalási hirdetmény.

A baranyamegyei államépítészeti hivatal területén levő
budapest-eszéki államuton
 1887-ik, 1888-ik, 1889-ik, 1890-ik, 1891-ik és 1892-ik években eszközözlendő
kavics-szállítás

biztosítása iránt a f. 1886. év október 28-án a m. kir. közmunka és közlekedési miniszterium és a fent érintett államépítészeti hivatal helyiségében zárt írásbeli ajánlatok útján versenyárgyalás tartatik.

Felhivatnak emélfogva vállalkozni kívánók, hogy ajánlataikat a közm. és közl. miniszterium segédhivatalainak igazgatójához, vagy a fent érintett államépítészeti hivatalhoz címezve legkésőbb a kitűzött tárgyalási nap délelőtti 10 órájáig nyujtsák be. A később beérkezett ajánlatok, valamint általában a bármikor beérkezett táviratok figyelembe vétetni nem fognak.

Az öt peccséttel zárt ajánlatok borítékán a címzésen felül világosan kiirandó az államépítészeti hivatal és államut neve, melyre az ajánlat vonatkozik.

Az ajánlatok az építészeti hivatalnál átvehető ajánlati minta és felosztási kimutatás szerint teendők.

Az esetben, ha oly könemre tétetik ajánlat, mely a miniszterium által helybenhagyott s az építészeti hivatalnál kitétt kőmintától eltér, a szállítani kívánt kőanyagának a vállalkozó peccsétjével ellátott két mintája az ajánlathoz csatolandó s egyuttal a felosztási kimutatás 7. rovatában a termelési hely is, honnan a szállítás fogatosítandó lesz, megjelölendő.

Egy-egy utírészletre nézve csak egy ár hozható ajánlatba, melynek a miniszterium által helybenhagyott s az építészeti hivatalnál kitétt mintára, vagy bár attól eltérő, de legalább is oly minőségű anyagra kell vonatkoznia.

Minden ajánlattevő az ajánlatok beadására kitűzött határnaptól kezdve nyolcz hétig kötve marad ajánlatához és a már benyujtott ajánlatok többé vissza nem vehetők.

Az építészeti hivatal területén átvonuló minden egyes államutvonatra külön ajánlatok nyujtandók be.

Azon államutvonalak csupán egyes részeire vonatkozó ajánlatok nem fognak figyelembe vétetni.

Ugy az ajánlat, mint a hozzá mellékelt felosztási kimutatás szabályszerűen bélyegzendő és mindkettő ajánlattevő által aláírandó.

Az ajánlathoz a bánatpénznek az adóhivatalba, illetőleg állampénztárba történt befizetéséről kiállított nyugta csatolandó.

A bánatpénznek a tárgyalásnál alapul szolgáló felosztásban kitétt mennyiség után az ajánlattevő által ígért árak összegének legalább 5%-át kell kitennie.

Kézpénz, vagy értékpapírok az ajánlatok mellett el nem fogadtatnak.

Azon ajánlattevőknek, kiknek ajánlatai nem fogadtattak el, bánatpénzük az árlejtés eredménye feletti határozat-hozatal után fog kiadatni.

A tett ajánlat az illető vállalkozókra nézve azonnal, a kimutatásra nézve pedig csak azon naptól fogva kötelező, a mikor az a közm. és közl. ministerium által elfogadtatik.

A szállítandó kavicsmennyiség átlaga a szállítási szerződés és részletes feltételek, az ajánlati minta és ennek mellékletét képező felosztási kimutatás és kőminták az államépítészeti hivatalnál a szokott hivatalos órákban megtekinthetők, illetve átvehetőek.

Miután a fedanyagnak vasuton szállítása jövőben nem házilag, hanem vállalat útján lesz eszközözlendő, intézkedés történt az iránt is, hogy az államutakra szükséges fedanyag a vasutakon jelentékeny díjkedvezmények mellett legyen szállítható, mely kedvezmények a vasutak által szabályszerűen, időszakonként közhirre tétetnek.

Kelt Pécssett, 1886. évi október 8-án.
Baranyamegyei m. k. államépítészeti hivatal.

Uj legolcsóbb sorsjegy!

Első huzás november 1-én 120,000 forint főnyereménnyel.
 Evenként 3 huzás 200,000, 100,000, 75,000, 60,000 frt
 főnyeremény és számos melleknyereményekkel.

Bazilika-sorsjegyekre

bejelentéseket, mint e célra a kibocsátást közvetítő bankesoport által megbizva **eredeti feltételek mellett, költség és jutalékmentesen** már máttól kezdve október 12-ig bezárólag elfogadok.

Egy sorsjegy ára 8 forint 50 kr,
 a bejelentésnél 2 frt biztosíték leteendő, a hátralék pedig a sorsjegyek átvételénél e hó végéig lefizethető.

Hogy e kitűnő sorsjegyek beszerzését megkönnyitsem, azokat **részletfizetés mellett is eladom** és pedig:

5 darabot havonként 2 forint,
10 " " " 4 " "

lefizetése mellett, a vevő már a részlet-iv átvételétől kezdve maga játszik minden nyereményre.

Ullmam M. Károly,
 bank- és váltóüzlete Pécssett.

Vidékről bejelentések legcélszerűbben postautalvánnyal történnek

Folytatás a mellékleten.